

**Badische Landesbibliothek Karlsruhe**

**Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe**

**Historiae ecclesiasticae saeculi ... XVI supplementum**

**Fecht, Johann**

**Francofurti et Spirae, 1684**

**VD17 VD17 3:315948Z**

IIX.

[urn:nbn:de:bsz:31-122751](#)

## VII.

*S. D. Reverende & clarissime vir, frater charissime.*

Eximium & gratissimum mihi beneficium tribuisti, quod nomen Conjugis Jacobi illius Marchionis exquirere, & me periculo mittendi ad Pistorium literas, liberare voluisti. Summas igitur tibi gratias ex animo ago, & vicissim tibi ac tuis, officia mea prompta & expedita defero. Georgio Norfchio etiam, verbis meis officiosè salutato, pagellas adjunctas reddi velim. Ad Jobinum typographum literas Francofordiam misi. Quibus cum nihil haec tenus receperim, ut per hunc tabellarium respondeat, amice monebis. Carmina ex D. D. Reusneri Iconum libro descripta remitto. Efigiem verò meam Chronico meo præmitti omnino nolim. Id eoque; ad Jobinum scripsi, ut meo sumptu primam paginam recuderet, & priores Titulos omnes ad me mitteret. De Marchionis Jacobi morte rumor apud nos literis Heidelbergâ & Spira scriptis, sparsus & confirmatus est. Pistorii librum contra Osiandrum non vidi. Canonici vestri, violentâ manu grassantes, ut *legor. àior. r. g. n. g.* ille *legor. àior. r. g. n. g.* brevi fortè sibi attrahent, quo utinam non plures implicantur. Eberzium tuum, si ad me venerit, complectar eâ fide & officiis, que proficiunt à mea tenacitate possunt. De Lutetiâ dedita nihil adhuc Coloniâ & Antverpiâ certum numeratur. In Carminibus ex D. D. Reusneri Iconum libro descriptis, pro primo Disticho

(*Tot meritis clavis, sancti q. laboribus annon  
Charus sim populus, charus & ipse DEO*)

optatum aliud substitui modestius & verecundius; quod non tantam arrogantiam, & ambitionis speciem haberet, in hanc vel similem sententiam:

*Cum Davide DELM celebrem: teneraq. juventa  
Doctrinâ profim: carus & ipse DEO.*

Significa quælo, quis correctioni in officina Jobini præsit, & quando alteram partem Iconum orsuras sit. Tu benè & feliciter vale. Rostochi, Die Francisci,

1590.

David Chytræus.

## IIX.

*Gratiā & pacem à Deo patre & Domino nostro Iesu  
Christo Reverende & doctissime Domine Doctor, Compater & frater in Christo,  
summo mihi & honore & amore colende.*

*Q*uas per Vitensem clivem 14. Octobris ad te direxi, jam pridem te accipisse confido. Biduo post, qui fuit nostri Calendarij 16. venit ad me

Xxx 2

Col-

Collega vestri Gymnasi, Johannes Heroldus, & tuas, 9. Octobris st. n. exaratas, mihi, in compedibus meis detento, exhibuit. Is hodie cum Barone, juvne, à Dietrichstein/ ejusque præcepro, M. Simone Wexio, ex Thuringia huc rediit, recta cum illis suis comitibus in Carinthiam ire continuaturus. Etsi autem ob quandam animi ægritudinem (cum ex compedibus per dies quatuordecim, DEI gratia, solitus, in domo mea obambularim) vix dignam leætu epistolam polliceri posse videbar, tamen aliquid saltem, & vel hoc ipsum, scribendum mihi esse arbitrabar. Quæreres haud dubie, si præstdo essem, quæ animum meum ægritudo gravaret? Sed ea est multiplex, & si telam ordire, cœtius penelope suam pertexere posset. Præstat igitur eam intus concuere, & precibus ad DEUM vincere, quæ tuum animum in similem aut graviorem ægritudinem conjicere. Omnia floccipendere, quæ carni molesta sunt, & hoc solum magnificare, quod spiritum, & celestem, quæ nobis à Christo parata est, hæreditatem concernit, Christiani hominis est. Hoc ut faciam, quotidie disco, & utinam in hac Spiritus Sancti schola felicius proficerem, senex præsertim. Fundamentum per gratiam DEI teneo, vel potius ab eo teneor. Stipulas, fœnum & ligna tribulationis ignis exurer, salute immota mihi per fundamenta gratiam manente.

Scholam vestram restauratam, & dysenteriæ flagellum inhibitum esse, vobis gratulor: quod autem negligentius apud vos Musis juventus militat, conboleo. Gallus Aesopiticus granum hordei vel Cleopatræ unioni præferat. Fereendum est, ἀχυρωματικόν. Pingue factus forsan gallus, ubi coqui cultrum senserit, gula incisa, unionem, pretio nullo comparandum, sero requireret. De gubernatione Tutorum vix bene sperare licet Ecclesiæ. Sed orandum est, ut regum corda trutinans, omnia sic disponi curet, quo aliqua saltem halcyonia nomen Christi rectè colentibus concedantur, in tribus aut pluribus illis provinciis.

Doctor Mylius in extrema parte suarum literarum, quas mihi Wexius attulit, haec verba attextit. In Misnia vicina subinde omnia in deterius ruunt, Calvinismo ita invalescente, ut qui clam hæc tenus hæresin istam foverunt, nunc publicè eam profiteri non reformatent. De Electore interim optima speramus.

In iisdem literis mihi diligenter commendavit M. Simonem Wexium, & rogat, ut eum adjuvem, quod alios nobiles & generosos adolescentes in convitum & disciplinam suam accipiatis, cum autem occasionem jam nullam habeam cognitam, nihil ei adjumenti in præsentia possum afferre. Pater ejus consul Jenensis civitatis est, habet uxorem & ex ea prolem, habitat in domo sua, quam satis capacem & ad fovendum tales hospites commodam esse dicit, diligentiam, industriam & fidem suam probavit viris doctis & sapientibus

tibus, etiam in Carinthia, ubi Danhusanos instituit & alios, quos etiam JENÆ informavit. Rogo igitur, ut eum promoveas, si potueris.

Vexationem D. Pastoris vestri, quam Cyriacum illum suscepisse scribis, de qua haec tenus nihil audiveram, non libenter audio. Videndum est, ut caute & prudenter respondeat. Ut enim prorsus fileat, Ecclesiæ non consultum judicarim. Fuit enim periculosissimum certamen, quod ego ita oppressum cupiebam, ut nulla scintillula evolaret. Si quis urgere voluisset, conviciasset, divinitatem Christi cum Ario negari. Sed noli hoc D. Pastori ex meis literis indicare, ut autem piam prudentiam in responsione adhibeat, nihil de disputatis resuscitans, author & adjutor sedulus & fidelis esto, propter Ecclesiæ teneritudinem. Restat jam nihil, quam ut cum tua conjuge (quam mea salutat admodum amanter) cumque liberis tuis ad Nestoreos annos rectissime valeas. D. Pastorem cum omnibus Collegis similiter ex me plurimum salutari peto. Dabatur hoc epistolium 14. Novembris, anno 1590. st. v.

T. Claritatem:

*summa cum observantia colens*

Jerennias Hombergerus.

Salutem cum debito honore meo nomine dici cupio Dominis omnibus, qui eam benevolis animis à me dictam acceptare gaudent, inter quos præciuos habeo D. Paulum à Danhausen / Provincialem Prætorem seu gubernatorem, & D. Bartholomæum Rifenhillerum, Burggravium, &c. & D. Ludovicum à Dietrichstein / &c. Illi, credo, non dedignantur à me salutari. Precibus meis & illos & omnes, te etiam tuosque & Scholam tuam, totamque vestram Ecclesiam misericordiarum patri quotidie commendabo. Vale in Domine Jesu, charissime Domine Doct. & colendissime compater.



#### IX.

*Sal. in Servatore Christo, Reverende & Clar. D. Doctor, Domine, amice & frater  
plurimum colende.*

**O**Ravit me hospes Joh. Christophori Schleittii, Mag. Adamus Volsius noster; ut per te monendum curarem fratrem illius, Franciscum Ludovicum; ut tandem aliquando pecuniam huc mittat fratris nomine: nihil enim ipse adhuc accepit, cum jam fermè per annum convictorem ipsum habuerit. Etsi autem non libenter molestus tibi sum hoc nomine, tamen negare amico officium hoc non potui, teque